

Ляшук О. М. - доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики Університету Державної фіскальної служби України, кандидат юридичних наук;

Новоженець Я. І. - студентка факультету № 2 Національної академії внутрішніх справ

АНТИКОРУПЦІЙНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Корупція є глобальним явищем, притаманним не лише українському суспільству. Відомі соціологи сучасності, які спеціалізуються на дослідженні теорії інформаційного суспільства, стверджують, що злочинність - це «метамережа», а корупція і тіньова економіка - вузли в цій мережі [1].

На сьогодні в Україні створено умови для реалізації антикорупційної політики. Сприятиме цьому Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції», який передбачає участь громадськості в заходах щодо запобігання і протидії корупції, зокрема шляхом проведення громадської антикорупційної експертизи, а також встановлює вимоги щодо обов'язковості інформування громадськості про заходи щодо запобігання і протидії корупції, у тому числі щодо підготовки та оприлюднення звіту про результати проведення заходів щодо запобігання і протидії корупції [2].

До того ж, іншим ефективним механізмом реалізації антикорупційної політики є проведення ними інформаційних заходів із систематизації знань щодо феномену корупції, поширення зарубіжного досвіду запобігання їй з метою підвищення спроможності неурядових організацій протидіяти поширенню корупції та забезпечення організації просвітницьких акцій, спрямованих на поширення антикорупційних знань, у тому числі в навчальних закладах.

Однак, як зазначають науковці, прийняття будь-яких законів ще не є запорукою їх успішної реалізації. Отже, попереду в державі та громадських інституцій значний обсяг роботи зі створення умов для ефективного застосування положень нового антикорупційного законодавства. Дороговказом у такій діяльності має стати затвердження Національної антикорупційної стратегії держави та прийняття на її основі державної програми, які нададуть реалістичне бачення ситуації в Україні та визначать, враховуючи міжнародний досвід та відповідні стандарти, перспективи розвитку державної антикорупційної політики на найближчі роки [3].

Водночас реалізація положень антикорупційної політики означена низкою проблем, серед яких:

1) відсутність усупереч міжнародному досвіду чітких індикаторів стану ефективності стратегії та невизначеність алгоритму моніторингу й оцінювання виконання програмного документа (яким чином контролюватиметься та висвітлюватиметься робота Національного

антикорупційного комітету, як громадянське суспільство впливатиме на його діяльність);

2) неврахування міжнародних стандартів щодо органів, уповноважених на формування та реалізацію антикорупційної політики, ні за критеріями спеціалізації, ні за критеріями незалежності й розподілом функцій між органами з різним правовим статусом та обсягом повноважень. Крім того, низка функцій у сфері антикорупційної політики взагалі не реалізовувалися жодним державним органом, зокрема проведення на постійній основі оцінювання стану справ у цій сфері, моніторингу реалізації державної антикорупційної політики, формування світогляду несприйняття корупції [4];

3) невиконання Україною вимог міжнародно-правових інструментів щодо партнерства влади та громадянського суспільства у сфері антикорупційної політики, зокрема стосовно залучення громадськості до процесу прийняття відповідних суспільно важливих рішень відбувається здебільшого у формі недієвих консультацій для формального виконання вимог законодавства.

Таким чином, можна стверджувати, що в Україні потрібно змінювати підхід до провадження антикорупційної політики шляхом забезпечення виконання міжнародних договорів, запровадження більшої прозорості державної діяльності та встановлення суворішої відповідальності за корупційні діяння.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мануель Кастельс [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.icipe.org.uk/> Кастельс,_Мануель. - Назва з екрана.

2. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-ІІІ [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>. - Назва з екрана.

3. Офіційний сайт Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://golos.kievcity.gov.ua/content/reformuvannya-antikorupciynoi-polityky-derzhavy-meta-ta-shlyahy-realizacii.html>. - Назва з екрана.

4. Беззуб І. Антикорупційна політика в Україні [Електронний ресурс] / І. Беззуб // Центр досліджень соціальних комунікацій. - Режим доступу: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view. - Назва з екрана.